

นายอรันย์ พริงเพริศ

ฝ่ายวิจัย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

เนื่องจากการตัดสินใจในการออมและการลงทุนนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยที่หลากหลาย ดังนั้น การเข้าใจถึงพฤติกรรมของผู้ลงทุนใน Generation ต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อใช้ในการออกแบบและดำเนินนโยบายสนับสนุนการออมและการลงทุน รวมถึงยังเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางในการส่งเสริมความรู้ทางการเงินและการลงทุนให้แก่ผู้ลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ฝ่ายวิจัย สำนักงาน ก.ล.ต. ได้ริเริ่มทำการศึกษาพฤติกรรมกรรมการลงทุนผ่านกองทุนรวมโดยใช้ข้อมูล Big Data ของการถือครองหน่วยลงทุนในกองทุนรวมของผู้ลงทุนบุคคล ณ สิ้นปี โดยใช้ข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 – พ.ศ. 2561 ที่มีการจำแนกลักษณะของผู้ลงทุนในด้าน อายุ เพศ ถิ่นที่อยู่ รวมทั้งนโยบายการลงทุน ทำให้การศึกษานี้สามารถมองถึงภาพรวมการลงทุนผ่านกองทุนรวมทั้งประเทศ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์และรองรับนโยบายในการขยายฐานและส่งเสริมความรู้แก่ผู้ลงทุนกลุ่มต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการศึกษานี้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน คือ 1.บทบาทของผู้ลงทุนบุคคลในกองทุนรวม (Profile) 2.การเข้ามาลงทุนในกองทุนรวมของผู้ลงทุนบุคคล (Access) และ 3.พฤติกรรมกรรมการลงทุนของผู้ลงทุนบุคคล (Behavior)

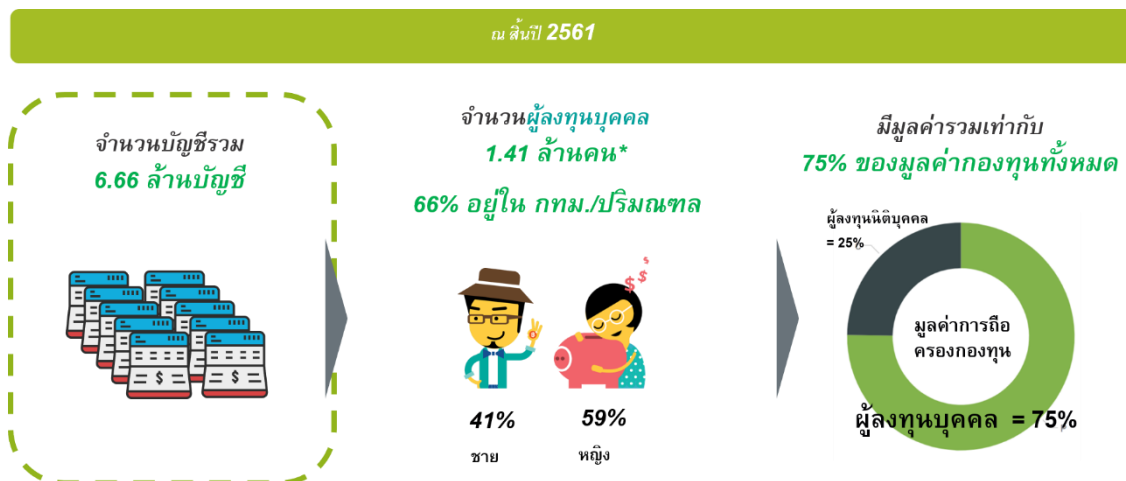
โดยในบทความตอนแรกนี้ ทางฝ่ายวิจัย สำนักงาน ก.ล.ต. ขอนำเสนอ บทบาทของผู้ลงทุนบุคคลในกองทุนรวม เพื่อตอบคำถามให้ผู้อ่านทุกท่านทราบว่า ผู้ลงทุนบุคคลมาจาก Generation ไตบ้าง และแนวโน้มการเติบโตของผู้ลงทุนในแต่ละ Generation เป็นอย่างไร **บทบาทภาพรวมของผู้ลงทุนในกองทุนรวม (profile)** จากการใช้ข้อมูล Big Data กองทุนรวม เราสามารถแบ่งผู้ลงทุนได้เป็น 2 ประเภท คือ 1.ผู้ลงทุนบุคคล และ 2.ผู้ลงทุนนิติบุคคล โดยผลการวิจัยสรุปได้ว่า ในปี 2561 มีจำนวนผู้ลงทุนบุคคลในกองทุนรวมทั้งสิ้นประมาณ 1.4 ล้านคนซึ่งผู้ลงทุนบุคคลคิดเป็นสัดส่วนใหญ่ โดยมีสัดส่วนเป็น 99% ของผู้ลงทุนในกองทุนรวมทั้งหมด ผู้ลงทุน 59% เป็นเพศหญิง และ 66% เป็นผู้ลงทุนจากกรุงเทพและปริมณฑล ในส่วนของมูลค่าผู้ลงทุนบุคคลถือครองอยู่ 75% ของมูลค่ากองทุนทั้งหมด อีก 25% ที่เหลือคือถือโดยนิติบุคคล จึงเห็นได้ว่าผู้ลงทุนบุคคลเป็นผู้ลงทุนที่สำคัญในตลาดกองทุนรวม (รูปที่ 1)

ในการศึกษานี้ได้แบ่งผู้ลงทุนบุคคลตาม generation เพื่อศึกษาบทบาทและความแตกต่างด้านพฤติกรรมของแต่ละ Generation โดยแบ่งได้ดังภาพ (รูปที่ 2) เมื่อเจาะลึกลงไปว่าผู้ลงทุน 1.4 ล้านคนนี้อยู่ใน Generation ไต พบว่า **ในด้านของจำนวนผู้ลงทุน Generation X มีจำนวนผู้ลงทุนในกองทุนรวมมากที่สุด คือ 35% ของผู้ลงทุนในกองทุนรวมทั้งหมด มีจำนวนประมาณเกือบ 5 แสนคน รองลงมาคือ Generation Y ที่มีสัดส่วน 32% ของผู้ลงทุนในกองทุนรวมทั้งหมด มีจำนวนเกือบ 4 แสน 5 หมื่นคน** จึงเห็นได้ว่า 2 Generation นี้มีบทบาทอย่างมากในแง่ของจำนวนผู้ลงทุน (รูปที่ 3 จำนวนผู้ลงทุนบุคคล) ซึ่งกลุ่ม Gen Y นี้เป็นกลุ่มที่มีอัตราการเติบโตของจำนวนผู้ลงทุนสูงที่สุดคือ จากผู้ลงทุน 265,000 ในปี 2014 มาเป็น 450,000 คนในปี 2018 หรือเติบโตเฉลี่ย 17% ต่อปีในช่วงปีที่ทำการศึกษ ส่วนด้านของมูลค่าการลงทุนพบว่า **เกือบครึ่งของมูลค่าเงินลงทุนเป็นของกลุ่ม Baby Boomer** ทำให้เราเห็นว่าแม้ Generation X และ Generation Y จะมีจำนวนที่มาก แต่ยังมีมูลค่าการลงทุนที่น้อยเมื่อเทียบกับ Baby Boomer (รูปที่ 3 มูลค่าการลงทุนของผู้ลงทุนบุคคล)

จึงมีข้อสังเกตที่น่าสนใจว่าผู้ลงทุนจำนวนมากอย่าง Generation X และ Generation Y เป็นอนาคตที่สำคัญของตลาดทุนที่จะมีการสะสมเงินลงทุนที่มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่ม Generation Y ดังนั้นจึงเป็นเป้าหมายสำคัญที่ทางสำนักงาน ก.ล.ต. ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการลงทุน เนื่องจากประชากรยุคใหม่อย่าง Generation Y เริ่มให้ความสนใจการลงทุนมากขึ้น ดังเห็นได้จากสัดส่วนที่เพิ่มสูงขึ้น ประกอบการเข้ามาลงทุนอย่างรวดเร็ว ดังนั้นแนวทางสำนักงาน ก.ล.ต. จะส่งเสริม คือ การแนะนำแนวทางการเข้าถึงการลงทุนของผู้ลงทุนตั้งแต่อายุน้อยโดยการให้วางแผนในการออม และการเข้ามาลงทุนในตลาดทุนอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้ลงทุนเข้าถึงตลาดทุนได้ง่ายขึ้นและเข้ามาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเข้าถึงตลาดทุนเราจะมาอธิบายถึงเรื่องนี้กันตอนต่อไปครับ

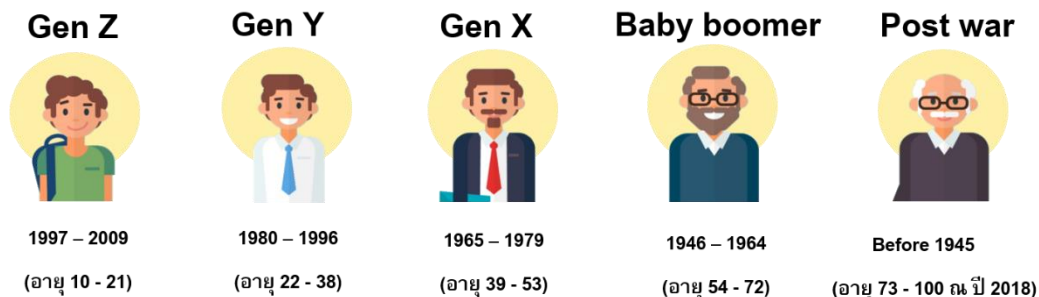
หมายเหตุ : ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความนี้เป็นความเห็นของผู้เขียน ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

รูปที่ 1 ประเภทผู้ลงทุนที่ถือครองกองทุนปี 2561

ที่มา: จำนวนบัญชีจากสมาคมบริษัทจัดการลงทุน
*นับเฉพาะรายการที่มีข้อมูลที่อยู่ เพศ และมีมูลค่าเงินลงทุนในบัญชี

รูปที่ 2 การจัดกลุ่ม Generation

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

“ก.ล.ต. ดูแลตลาดทุน เพื่อให้คุณมั่นใจ”

รูปที่ 3 สัดส่วนจำนวนและมูลค่าของผู้ลงทุนบุคคล แบ่งตาม Generation

จำนวนผู้ลงทุนบุคคล

มูลค่าการลงทุนของผู้ลงทุนบุคคล

